

Virksomheden ved Blåvand Fuglestation efteråret 1965

Af

PELLE ANDERSEN-HARILD og ERIK KRAMSHØJ

(With a Summary in English: Activity at Blåvand Bird Station 1965.)

Meddelelse nr. 3 fra Blåvand Fuglestation.

INDLEDNING

I 1965 var Blåvand Fuglestation for anden gang bemandedt kontinuert i en længere periode, nemlig fra 17. juli til 4. november. Arbejdsprogrammet bestod i 1) Observation af hav- og vadefugletrækket 3 timer om morgenen. 2) Optælling og ringmærkning af rastende fugle i bevoksningerne omkring fyret. 3) Vurdering af de dagtrækkende småfugles antal og trækkets artssammensætning. Blandt disse 3 punkter blev der lagt størst vægt på observationerne af hav- og vadefugletrækket, som dog undertiden vanskeliggjordes af tåge. På grund af det vanskeligt overskuelige dagtræk af småfugle havde man derimod på forhånd givet afkald på en regelmæssig overvågning af småfugletrækket. Man indskrænkede sig derfor til at registrere artsammensætningen samt skønmæssigt at vurdere trækkets størrelse på de dage, hvor dette var størst. Under ringmærkningen blev maksimalt brugt 6-8 net.

Som helhed må det dog siges, at observationerne var relativt frit stillede, og der blev derfor gjort adskillige afstikkere til rastpladserne ved Skallingen og Fiilsø.

I hele perioden virkede ERIK KRAMSHØJ

som stationsleder, assisteret af følgende personer: PELLE ANDERSEN-HARILD (1.10.-10.10), ALEX BÜHRING (27.9.-1.10), ERIK HJELMGÅRD (31.8.-27.9.), STEFFEN JUNKER (17.7.-10.8. og 15.10.-23.10.) og BENT JÜRGENSEN (15.8.-30.8.).

Det registrerede antal dagtrækkende hav-, ande- og vadefugle fremgår af tabel 1.

Nedenfor skal de enkelte grupper omtales nærmere.

Vi vil her rette en tak til de personer, der på forskellig vis har hjulpet ved arbejdet ved Blåvand Fuglestation i efteråret 1965. Specielt vil vi rette en tak til personalet ved Blåvand Fyr for deres aldrig svigtende interesse og hjælpsomhed. Desuden vil vi rette en tak til cand. polit. NIELS LASSEN for hjælp ved optællingen af Kortnæbbede gæs ved hjælp af fotografier, samt for lån af fotografier.

For gennemlæsning og kritik af manuskriptet takkes læge J. RAMSØE JACOBSEN og vi vil ligeledes gerne takke stud. scient. JØRGEN RABØL og læge LORENZ FERDINAND for diskussion vedrørende udformningen af artiklen.

Tabel 1. Dagtrækkende hav-, ande- og vadefugle ved Blåvandshuk i tiden 17. juli-4. nov. 1965.
 Table 1. Seabirds, wildfowl and waders migrating at day at Blåvandshuk 17th July-4th November 1965.

	Juli	August	September	Oktober	November	Ialt (Total)
Observationstid, timer <i>Observation time, hours</i>	46,5	119,0	82,0	38,0	10,0	295,5
Lom sp. (<i>Gavia sp.</i>)	4	24	1025	1126	4	2183
Gråstrubet Lappedykker (<i>Podiceps griseigena</i>)	-	1	4	5	-	10
Toppet Lappedykker (<i>Podiceps cristatus</i>)	-	2	8	2	-	12
Lappedykker sp. (<i>Podiceps sp.</i>)	-	3	1	8	1	13
Mallemuk (<i>Fulmarus glacialis</i>)	-	4	1	-	1	6
Skråpe (<i>Puffinus sp.</i>)	-	-	-	1	-	1
Lille Stormsvale (<i>Hydrobates pelagicus</i>)	-	-	-	21	14	35
Stor Stormsvale (<i>Oceanodroma leucorhoa</i>)	-	-	-	8	12	20
Stormsvale sp. (<i>Oceanodroma/Hydrobates</i>)	-	-	-	22	72	94
Sule (<i>Morus bassanus</i>)	7	117	39	243	3	409
Skarv (<i>Phalacrocorax sp.</i>)	-	-	2	1	-	3
Fiskehejre (<i>Ardea cinerea</i>)	7	13	9	3	-	32
Krikand (<i>Anas crecca</i>)	17	240	238	60	13	568
Gråand (<i>Anas platyrhynchos</i>)	4	33	-	1	1	41
Spidsand (<i>Anas acuta</i>)	-	33	498	69	55	655
Pibeand (<i>Anas penelope</i>)	-	41	1475	249	67	1832
Skeand (<i>Anas clypeata</i>)	2	24	16	1	10	53
Taffeland (<i>Aythya ferina</i>)	-	-	7	-	-	7
Troldand (<i>Aythya fuligula</i>)	4	4	12	8	-	28
Bjergand (<i>Aythya marila</i>)	-	-	2	-	-	2
<i>Aythya sp.</i>	-	7	-	-	-	7
Havlit (<i>Clangula hyemalis</i>)	-	-	-	2	3	5
Flojlsand (<i>Melanitta fusca</i>)	1	29	8	22	2	62
Ederfugl (<i>Somateria mollissima</i>)	29	114	162	173	15	493
Hvinand (<i>Bucephala clangula</i>)	1	-	-	7	-	8
Toppet Skallesluger (<i>Mergus serrator</i>)	25	8	99	166	10	308
Stor skallesluger (<i>Mergus merganser</i>)	-	-	-	1	-	1
Gravand (<i>Tadorna tadorna</i>)	297	133	15	9	-	454
Grågås (<i>Anser anser</i>)	7	7	80	-	-	94
Kortnæbbet gås (<i>Anser fabalis brachyrhynchos</i>)	-	-	16	5	-	21
Knortegås (<i>Branta bernicla</i>)	-	1	537	30	1	569
Gås sp. (<i>Anser sp.</i>)	-	-	104	15	-	119
Pibesvane (<i>Cygnus columbianus</i>)	-	-	-	4	-	4
Knopsvane (<i>Cygnus olor</i>)	12	-	-	-	-	12
Strandskade (<i>Haematopus ostralegus</i>)	3127	11604	1385	9	3	16128
Vibe (<i>Vanellus vanellus</i>)	-	-	8	-	-	8
Stor Præstekrave (<i>Charadrius hiaticula</i>)	3	143	88	1	-	235
Hvidbrystet Præstekrave (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	1	1	-	-	-	2

Tabel 1. (fortsat).
Table 1. (continued)

	Juli	August	September	Oktober	November	Ialt
Observationstid, timer <i>Observation time, hours</i>	46,5	119,0	82,0	38,0	10,0	295,5
Hjejle (<i>Pluvialis apricaria</i>)	—	47	16	—	—	63
Strandhjejle (<i>Pluvialis squatarola</i>)	23	64	54	1	—	142
Stenvender (<i>Arenaria interpres</i>)	218	94	1	—	—	313
Dobbeltbekkasin (<i>Gallinago gallinago</i>)	—	1	—	1	—	2
Storspove (<i>Numenius arquata</i>)	34	244	9	1	—	288
Småspove (<i>Numenius phaeopus</i>)	93	111	3	—	—	207
Spove sp. (<i>Numenius sp.</i>)	21	106	—	—	—	127
Lille Kobbersneppe (<i>Limosa lapponica</i>)	381	72	179	—	—	632
Mudderklire (<i>Tringa hypoleucos</i>)	—	14	—	2	—	16
Tinksmæde (<i>Tringa glareola</i>)	—	5	—	—	—	5
Svaleklire (<i>Tringa ochropus</i>)	—	1	—	—	—	1
Rødben (<i>Tringa totanus</i>)	207	299	31	—	—	537
Sortklire (<i>Tringa erythropus</i>)	1	23	—	—	—	24
Hvidklire (<i>Tringa nebularia</i>)	27	29	3	—	—	59
Islands Ryle (<i>Calidris canutus</i>)	597	4308	245	—	2	5152
Sortgrå Ryle (<i>Calidris maritima</i>)	—	2	—	7	3	12
Dværgryle (<i>Calidris minuta</i>)	5	7	—	—	—	12
Temmincksryle (<i>Calidris temminckii</i>)	—	5	—	—	—	5
Alm. Ryle (<i>Calidris alpina</i>)	2084	672	667	37	—	3460
Krumnæbbet Ryle (<i>Calidris ferruginea</i>)	26	4	4	—	—	34
Sandløber (<i>Crocethia alba</i>)	186	234	49	71	32	572
Brushane (<i>Philomachus pugnax</i>)	3	18	13	—	—	34
Thorshane (<i>Phalaropus fulicarius</i>)	—	—	—	4	9?	4
Storkjove (<i>Stercorarius skua</i>)	—	1	3	3	1	8
Mellemkjove (<i>Stercorarius pomarinus</i>)	—	1	1	—	—	2
Alm. Kjove (<i>Stercorarius parasiticus</i>)	22	96	57	7	3	185
Gråmåge (<i>Larus hyperboreus</i>)	—	—	—	—	4	4
Grå/Hvidvinget Måge (<i>Larus hyperboreus glaucoides</i>)	—	—	—	1	1	2
Hættemåge (<i>Larus ridibundus</i>)	328	340	182	186	—	1036
Dværgrmåge (<i>Larus minutus</i>)	—	1	3	4	6	14
Ride (<i>Rissa tridactyla</i>)	—	22	4	360	32	417
Sabinemåge (<i>Xema sabini</i>)	—	—	1	—	—	1
Sortterne (<i>Chlidonias niger</i>)	5	16	1	—	—	22
Dværgrterne (<i>Sterna albifrons</i>)	10	6	—	—	—	16
Rovterne (<i>Hydroprogne caspia</i>)	1	1	—	—	—	2
Søkonge (<i>Plotus alle</i>)	—	—	—	—	1	1
Lomvie (<i>Uria aalge</i>)	—	—	—	1	3	4
Tejst (<i>Cepphus grylle</i>)	—	—	—	1	—	1
Alk/Lomvie (<i>Alca Uria</i>)	—	—	4	7	12	23

LOMMER, ANDEFUGLE, VADEFUGLE OG ROVFUGLE

Lommer.

Ialt blev registreret 2183 trækkende lommer. En nærmere skelnen mellem Rødstrubet (*Gavia stellata*) og Sortstrubet Lom (*Gavia arctica*) er ikke blevet foretaget på grund af vanskelighederne ved at kende disse to arter fra hinanden på længere afstand. Hverken Islom (*Gavia immer*) eller Hvidnæbbet Lom (*Gavia adamsii*) blev iagttaget, ligesom der heller ikke på noget tidspunkt blev iagttaget store lommer, som kunne antages at være en af disse to arter. Dette står jo i kontrast til de forholdsvis hyppige iagttagelser af Islom (i september), som blev gjort i 1954 (JENKINS & NISBET 1955) og 1955 (NISBET 1956). Siden 1955 er der imidlertid ikke blevet gjort lignende iagttagelser - f. eks. blev der i 1963 kun set 3 Islommer (Feltornithologen 6, p. 22)!!

Hovedtrækket af lommer fandt sted i ultimo september og primo oktober med de største cifre den 29.9. (288/9½ time), 30.9. (374/8 timer) og 2.10. (455/2 timer). De pågældende dage rådede der svage sydlige og østlige vinde.

Ænder og Gæs.

Den almindeligste andeart var Pibeanden (*Anas penelope*). Dernæst fulgte Spidsanden (*Anas acuta*), hvilket vidner om de betydelige koncentrationer denne art kan optræde i i Vestjylland (f. eks. Fiilso, se p. 203). I juli og begyndelsen af august passerede sidste del af Gravandens (*Tadorna tadorna*) fældningstræk til vadchavsområderne i Helgolandsbugten. Begyndelsen af dette træk lod sig desværre ikke konstatere, idet det ifølge LIND (1957) allerede sætter ind i begyndelsen af juni.

Et tal, der overrasker ved sin lidenhed er antallet af Gråænder (*Anas platyrhynchos*) - ialt 41 - af hvilke de fleste passerede i første halvdel af august. Heller ikke på Skallingen eller ved Fiilso sås større koncentrationer af denne art.

Blandt dykænderne dominerede som sædvanlig Sortanden (*Melanitta nigra*), men optællingerne af denne art er ikke medtaget, da dens komplicerede trækbevægelser ikke er blevet fulgt tilstrækkeligt nøjagtigt. I begyndelsen af oktober trak på en enkelt dag næsten 100 Toppet Skallesluger (*Mergus serrator*).

Den eneste gåseart, der blev set i større tal var Knortegåsen (*Branta bernicla*). Den første blev set 30.8. I september blev der allerede den 8. iagttaget 53, og trækket kulminerede den 12.9. med 152 fugle. I sidste tredjedel af måneden noteredes tre gange større antal: 25.9. (124), 26.9. (71) og 27.9. (67). I første uge af oktober passerede det sidste træk med dage på 10 og 16 fugle. Samtlige

Knortegæs tilhørte den lysbugede race (*Branta bernicla hrota*) bortset fra en flok på 9 fugle den 28.9., der var af den mørkbugede race (*Branta bernicla bernicla*).

Vadefugle.

I sammenligning med 1963 må vadefugletrækket som helhed siges at have været mindre i 1965 med Islandsk Ryle (*Calidris canutus*) som en undtagelse. Nedenfor skal de mest karakteristiske arter kort behandles.

Strandskaden (*Haematopus ostralegus*) forekom i større antal (over 125 fugle/time) på 10 dage (se tabel 2).

Som det ses af tabel 2 var der i 8 af de 10 dage med kraftigt Strandskadetræk vestlig vind, hvilket tildels står i forbindelse med, at der i lidt over halvdelen af samtlige dage i perioden 17.7.-10.9. var vestlig vind. En yderligere behandling af vindens indvirkning på Strandskadetrækket skal ikke gives her, idet Strandskadetrækket vil blive gjort til genstand for en specialundersøgelse i 1967.

I sammenligning med 1963 må trækket dog siges at have været forholdsvis småt. I 1963, hvor der ikke blev observeret mellem 25. juli og 10. august, observeredes i midten og slutningen af august et træk, der var næsten dobbelt så stort (målt i fugle/time) som i 1965 (se tabel 3).

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*). Knap halvdelen af det registrerede træk passerede i løbet af to dage, nemlig 20.8. med 1392 (181 fugle/time) og 21.8. med 654 (109 fugle/time). Herudover blev der på 9 andre dage observeret over 100 fugle. Sidste større trækdag var 10.9. med 90 fugle.

Almindelig Ryle (*Calidris alpina*). Denne arts træk kulminerede meget tidligt, idet det største antal blev set den 22.7. med 547 stk. (137 fugle/time). Desuden var der mellem 18.7 og 24.7. seks andre dage med over 100 fugle. I resten af efteråret var der herudover kun 2 andre dage med over 100 fugle, nemlig 15.8. og 9.9.

Dato Date	Antal Number	Fugle/time Birds per hour	Vindretning Wind direction	Vindstyrke (knob) Wind speed (knots)
26. 7.	364	146	W	18
27. 7.	254	169	W	22
28. 7.	675	225	W	24
3. 8.	398	133	S	8
8. 8.	474	158	WNW	10
9. 8.	980	334	W	14
20. 8.	1112	149	SW	13
24. 8.	1276	170	WSW	12
25. 8.	647	162	SSE	15
30. 8.	508	145	W	17

Tabel 2. Dage med mange trækkende Strandkader (*Haematopus ostralegus*).Table 2. Days with many migrating Oystercatchers (*Haematopus ostralegus*).

		14.7.– 24.7.	25.7.– 31.7.	1.8.– 10.8.	11.8.– 20.8.	21.8.– 31.8.	1.9.– 10.9.	11.9.– 20.9.	21.9.– 30.9.
<i>Haematopus ostralegus</i> ...	1963	34	–	–	150	187	51	13	3
	1965	35	124	106	86	99	38	15	5
<i>Calidris canutus</i>	1963	22	–	–	11	28	9	3	1
	1965	11	15	25	52	33	9	2	0
<i>Calidris alpina</i>	1963	10	–	–	9	10	15	9	7
	1965	64	9	2	9	7	12	8	6

Tabel 3. De tre almindeligste vadefuglearters træk i 1963 og 1965 angivet i fugle/time. I 1963 blev der ikke observeret mellem 25. 7. og 10. 8. og i 1965 blev der ikke observeret før 18. 7. Tallene fra 1963 taget fra CHRISTENSEN *et al.* 1964. Det må tages i betragtning, at observationerne i 1965 ikke blev gennemført efter helt samme mønster som i 1963, hvorved tallene fra 1963 måske bliver lidt for høje i sammenligning med 1965.Table 3. Migration in 1963 and 1965 of the three most common wader species (birds per observation hour). In 1963 no observations were made in the period 25. 7.–10. 8. In 1965 observations started 18. 7. Figures for 1963 from CHRISTENSEN *et al.* 1964. Observations were different in the two years concerned, and the figures for 1963 are probably somewhat too high for a detailed comparison.

Rovfugle.

Der er tidligere redegjort for rovfugletrækket ved Blåvandshuk i relation til forholdene i Østdanmark (CHRISTENSEN *et al.* 1964 p. 100). Der skete i 1965 ikke større afvigelser fra de i omtalte artikel

angivne normer, idet de eneste arter som optrådte regelmæssigt i 1965 var Spurvehøg (*Accipiter nisus*), Blå Kærhøg (*Circus cyaneus*), Dværgfalk (*Falco columbarius*) og Tårnfalk (*Falco tinnunculus*).

Tårnfalken sås rastende i området alle-

rede i slutningen af juli og de første træk-kende sås i begyndelsen af august. Træk-
ket fortsatte til begyndelsen af oktober.

Spurvehøg registreredes første gang 16. 8., men sås kun meget sparsomt i august. Hovedtrækket faldt i månedskiftet septem-
ber-oktober, hvor 12 stk. sås på en morgen.

Blå Kærhøg optrådte første gang i slut-
ningen af september, men sås ofte rastende
gennem hele oktober.

Den første Dværgfalk sås 16.9., og den
blev regelmæssigt ses rastende og træk-
kende til medio oktober.

Følgende rovfugle blev registreret på
direkte træk:

Musvåge (<i>Buteo buteo</i>)	20
Spurvehøg (<i>Accipiter nisus</i>)	50
Hvepsevåge (<i>Pernis apivorus</i>)	2
Rørhøg (<i>Circus aeruginosus</i>)	4
Blå kærhøg (<i>Circus cyaneus</i>)	5
Fiskeørn (<i>Pandion haliaetus</i>)	3
Vandrefalk (<i>Falco peregrinus</i>)	2
Dværgfalk (<i>Falco columbarius</i>)	15
Tårnfalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	39

For Dværgfalk og især for Blå Kærhøg
gælder, at der var en del flere observatio-
ner end de i skemaet nævnte, idet arterne
i de fleste tilfælde sås rastende i området.

HAVFUGLE

Ved denne betegnelse skal her forstås
stormfugle (*Procellariidae*), stormsvaler (*Hy-
drobatidae*), Sule (*Morus bassanus*), kjo-
ver (*Stercorariidae*), Thorshane (*Phalaropus fuli-
carius*), visse mågearter (*Laridae*) og alke-
fugle (*Alcidae*). Grunden til fællesbetegnel-
sen er, at forekomsten af de omtalte arter
sædvanligvis stiger med kraftig vestlig
vind. Visse undtagelser gør sig dog gæl-
dende, hvilket senere skal omtales.

Forekomsten af havfugle ved Blåvands-
huk har været kendt siden midten af 50'er-
ne (JENKINS & NISBET 1955, NISBET 1956
mfl.). Det var dog først med fuglestatio-
nens oprettelse i 1963, at Blåvandshuk for
alvor viste sig som en velegnet observa-
tionsplads for havfugle i forbindelse med
kraftige vestlige vinde (MØLLER og RABØL
1963). I 1965 blev dette yderligere be-
kræftet under de to perioder med vesten-
storm i henholdsvis september og oktober/
november (se tabel 4).

Under forudsætning af, at det er drift
med vinden, der fører havfuglene inden-
for synsvidde ved Blåvandshuk, må antal-
let være afhængig af 1) vindretningen,
2) vindstyrken og 3) tidspunktet på året.

Hvad vindretningen angår er det klart,
at man ved sydlig vind kun har chance
for at se de fugle, som kommer fra et for-

holdsvis lille havområde (ved stik sydlig
vind i det store og hele kun de fugle, der
befinder sig i vadehavsområdet). Jo mere
vinden imidlertid går over i vest desto
større bliver »bagvandet« og dermed an-
tallet af havfugle. Men antallet vil dog
stadigvæk være ret ringe, fordi et træk
sydpå langs Vestkysten af fugle, der af
vinden er presset mod denne ikke vil finde
sted, fordi fuglene simpelthen ikke vil
kunne flyve mod en kraftig SW-storm.
Hvis vindretningen imidlertid går over i
W, WNW eller NW, har man dels et
stort »bagvand« (= et stort antal hav-
fugle) dels mulighed for et træk sydpå
langs Vestkysten. Disse to ting i forening
vil derfor skabe mulighed for en stor hav-
fugleforekomst ved Blåvandshuk.

Den anden faktor, som er af betydning,
er vindstyrken. Det er umiddelbart ind-
lysende, at jo kraftigere vind vi har desto
flere fugle vil blive blæst ind mod kysten.
Ifølge observationerne fra 1963 og 1965
af havfugle er man foreløbig kommet til
det resultat, at vindstyrken skal være over
20 knob for at give resultat og sandsynlig-
vis over 30 knob for en virkelig stor fore-
komst.

Den tredje ting man må tage i betragt-
ning er, om der i det hele taget er hav-

Dato Date	18.9.	19.9.	28.10.	29.10.	30.10.	31.10.	1.11	2.11.	3.11.
Observationstid (timer) Observation time (hours)	2,75	2,75	3,15	5,15	3,00	7,00	1,15	6,15	2,15
Vindstyrke (knob) ved Blå- vand kl. 0700 Wind speed (knots) at Blåvand 0700	23	37	21	24	25	32	24	37	26
Vindretning ved Blåvand kl. 0700 Winddirection at Blåvand 0700	SSW	WNW	SW	WSW	WSW	W	SW ¹⁾	WNW	WNW
Malleuk (<i>Fulmarus glacialis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Skråpe (<i>Puffinus sp.</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ubest. stormfugl (<i>Procellariidae sp.</i>)	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Lille stormsvale (<i>Hydrobates pelagicus</i>)	-	-	-	1	-	20	-	14	-
Stor stormsvale (<i>Oceanodroma leucorhoa</i>)	-	-	-	-	-	8	-	9	3
Ubest. Stormsvale (<i>Hydrobatidae sp.</i>)	-	-	-	-	-	22	-	64	6
Sule (<i>Morus bassanus</i>)	-	-	-	87	-	21	-	1	-
Storkjove (<i>Stercorarius skua</i>)	1	1	-	1	-	2	-	1	-
Mellemkjove (<i>Stercorarius pomarinus</i>)	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Almindelig kjove (<i>Stercorarius parasiticus</i>)	-	23	-	1	-	2	-	3	-
Dværghmåge (<i>Larus minutus</i>)	-	2	-	1	-	3	-	6	-
Gråmåge (<i>Larus hyperboreus</i>)	-	-	-	-	-	-	-	3	1
Grå/Hvidvinget måge (<i>Larus hyperboreus glaucoides</i>)	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Ride (<i>Rissa tridactyla</i>)	-	-	-	70	-	288	-	19	-
Sabinemåge (<i>Xema sabini</i>)	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Søkonige (<i>Plutus alle</i>)	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Alk/Lomvie (<i>Alca torda Uria aalge</i>)	-	-	-	3	4	1	-	11	3
Tejst (<i>Cepphus grylle</i>)	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Thorshane (<i>Phalaropus fulicarius</i>)	-	-	-	-	-	4	-	9?	-

¹⁾ Havde om natten været i S og SE (*S and SE during the previous night*).

Tabel 4. Antallet af trækkende havfugle ved Blåvandshuk i de to stormperioder i september og oktober 1965.

Table 4. The number of migrating seabirds at Blåvandshuk during the two periods of storm in september and october 1965.

fugle i det omliggende farvand, d.v.s. årstiden. Nedenfor er der under de enkelte arter gjort rede for deres forekomst på grundlag af det hidtil publicerede og det fremgår heraf i hvilket tidsrum man vil kunne forvente at træffe de enkelte arter. Generelt taget må man dog sige, at perioden fra midten af september til november er den mest gunstige for havfugle.

Sammenfattende kan man altså konstatere, at for at få en virkelig stor forekomst af havfugle, skal vi i perioden september–november, dels have en vestenvind, der ikke er meget sydligere end vest og en vindstyrke på op imod 30 knob.

I det følgende skal »havfluglene« omtales nærmere artsvis med særlig hensyntagen til de to stormperioder.

Skråpe (*Puffinus sp.*)*

Kun en iagttagelse fra sidste stormperiode. Sandsynligvis var det en Sodfarvet Skråpe (*Puffinus griseus*). Iagttagelser fra tidligere år viser at skråper (vel oftest Almindelig Skråpe (*Puffinus puffinus*)) forekommer i perioden august–oktober.

Malleuk (*Fulmarus glacialis*)*.

1–2 fugle i sidste stormperiode. Desuden iagttaget følgende gange i 1965: 5.8., 11.8., 28.8., 29.8., 14.9. Et ekspl. hver gang. Forekommer iøvrigt i samme periode som skråperne.

Stor Stormsvalde (*Oceanodroma leucorhoa*)* og Lille Stormsvalde (*Hydrobates pelagicus*)*.

Ingen iagttagelser uden for sidste stormperiode. Artsadskillelse svær, men såvel Stor Stormsvalde som Lille Stormsvalde iagttaget. De tidligste iagttagelser fra Blåvandshuk ligger fra midten af september.

Sule (*Morus bassanus*).

I begyndelsen af en stormperiode kan antallet af Suler stige, hvorimod længere tids kraftige vestenvinde tilsyneladende har en negativ indvirkning på antallet. Dette skyldes sandsynligvis, at en del Suler fouragerer over Hornsrev (SW for Blåvandshuk), og da betingelserne for at fiske vel er bedst i forholdsvis roligt vejr, vil der derfor ske et fald i antallet ved kraftig vestlig vind, idet fuglene da søger bort fra deres sædvanlige fourageringspladser. Ved Blåvandshuk ses regelmæssigt Suler fra slutningen af juli til november, sædvanligvis talrigest i slutningen af september og begyndelsen af oktober.

Thorshane (*Phalaropus fulicarius*)*.

Fire sikre og ni sandsynlige Thorshøns sås i sidste stormperiode. Alle fugle sås forbitrækkende, men på grund af den meget kraftige vind, var en sikker bestemmelse umulig i de fleste tilfælde. Ved Blåvandshuk er Thorshanen kun truffet 4 gange, hvoraf en forekomst på mindst 7 fugle i 1963.

Storkjove (*Stercorarius skua*)*

Ialt 8 iagttagelser i 1965, heraf 2 udenfor stormperioderne (26.8. og 11.9.). Arten må betegnes som en fåtallig gæst juli–november, som især forekommer ved hårde vestlige vinde.

Mellemkjove (*Stercorarius pomarinus*)*.

Forekommer meget sparsomt ved Blåvand. 2 iagttagelser i efteråret 1965: 1 i første stormperiode og 1 allerede 9.8.

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*) sås regelmæssigt fra slutningen af juli til slutningen af september. Det største antal sås under første stormperiode (23 stk.). Også iagttagelser fra tidligere år viser en kraftig øgning ved kraftig vestenvind. Mest tydeligt fremgår dette af iagttagelser fra 1957, hvor der d. 16.9. sås 122 kjoever i forbindelse med en kraftig vestenstorm (BLUME 1959). Efter midten af oktober ses kun meget sjældent kjoever.

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*) blev ikke iagttaget i 1965 og er iøvrigt den sjældneste af kjoeverne ved Blåvandshuk.

Måger (*Laridae*).

For de store mågearter (*Larus argentatus*, *fuscus* og *marinus*) gælder det, at der ved kraftig vestlig vind sædvanligvis ses et sydgående træk samt at antallet stiger. Samtidig øges også antallet af Gråmåge (*Larus hyperboreus*) (og måske også af Hvidvinget Måge (*Larus glaucooides*)). Gråmågen må sammenfattende betegnes som en ret fåtallig, men regelmæssig gæst ved Blåvand; den kan ses helt fra august, men hyppigst fra oktober. Det drejer sig overvejende om ungfugle. I 1965 sås arten udelukkende under sidste stormperiode, men den kan iøvrigt ses uafhængigt af vindforholdene. Hårde vestenvindes positive indflydelse er dog utvivlsom. Hvidvinget Måge sås ikke med sikkerhed i 1965.

Dværgmågen (*Larus minutus*) sås kun i 2 ekspl. uden for stormperioderne (26.8. og 29.9.), hvorimod der under stormperioderne sås 12. Denne tydelige forøgelse af forekomsten i stormperioderne – et forhold, der også gør sig gældende fra andre år – antyder en pelagisk levevis hos arten på visse årstider.

Ride (*Rissa tridactyla*). Arten sås jævnlgt under alle forhold i hele perioden, men antallet steg kraftigt under sidste stormperiode, hvor det varierede stærkt de enkelte dage. Trækket d. 31.10. er det hidtil største antal på en dag ved Blåvand. Sammenfattende kan Riden betragtes som en regelmæssig gæst ved Blåvand fra juli-november, tiltagende med vindstyrker over 5 fra det vestlige hjørne.

Sabinemåge (*Xema sabini*)*.

En iagttagelse af en ad. i første stormperiode. I 1963 optrådte den med en enkelt undtagelse udelukkende i forbindelse med stormperioden september-oktober.

Alkefugle (*Alcidae*).

Alkefuglenes forekomst i forbindelse med vestenvinden er endnu langtfra afklaret, og synes noget mere kompliceret end hos de tidligere nævnte arter. I 1965 virkede stormperioden positivt, der blev dog regelmæssigt iagttaget alkefugle under alle vindforhold i september-november. Iagttagelsen af Tejst (*Cephus gryll?*) er så vidt vides den første fra Blåvandsområdet. Den 2. november sås en Sø-konge (*Plutus alca*)*. De øvrige alkefugle var enten Alk (*Alca torda*) eller Lomvie (*Uria aalg?*).

Forskelle i forekomsten af nogle udvalgte »havfuglearter«.

Det er påfaldende, at der foreligger så få iagttagelser i stormperioderne af Skråper og Mallemuk i sammenligning med Stormsvalerne. Denne forskel beror sikkert på de to gruppers flugtmåder. Skråper og Mallemukker er ret kraftigt byggede arter med en meget veludviklet flyvemethode, idet de i høj grad benytter sig af glide og svæveflugt. Stormsvalerne er derimod ret små og benytter sig kun i ringe grad af glideflugt. Deres svage bygning og noget flagrende flugt gør, at de lettere bliver påvirket af vinden. Ved iagttagelserne under sidste stormperiode sås kun ganske få stormfugle og ingen af disse virkede på nogen måde svækkede af den hårde vind. Iøvrigt iagttoges flere Mallemukker uden for stormperioderne end under disse. Hermed skal ikke påstås, at antallet af

stormfugle og skråper ikke stiger under hårde vestlige vinde ved Blåvandshuk. Det må antages, at selv disse arter vil blive tvunget østover af en hård vestenvind, men denne afdrift må betegnes som »frivillig« og vil af fuglen blive standset i det øjeblik den opdager land eller kommer over lavt vand. I en vejr-situation som tåge er muligheden for, at en skråpe skulle komme ind over land sikkert større, men ved normalt sigt vil fuglen bøje af, idet den opdager land.

Stormsvaleriagttagelserne ved Blåvand viser derimod noget andet. Under stormperioden i oktober-november var det tydeligt, at fuglene af vinden blev trængt op mod kysten, som derefter blev brugt som ledelinie. Men at ikke alle individer var i stand til at holde sig fri af land viser blandt andet fundet af en Stor Stormsval på Kallesmærsk Hede (nord for Blåvand). Fuglen blev fundet levende, men udmattet d. 2-11. af fyrpasser J. CHRISTENSEN. Sandsynligvis omkommer en del fugle på denne måde.

En del af de stormsvaleriagttagelser, der foreligger i tidens løb fra de indre danske farvande hidrører sandsynligvis også fra stormdrevne individer. Fra denne stormperiode kan som eksempel på et tilfælde af vinddrift nævnes en Stor Stormsval, der blev iagttaget ved Lund d. 3.11.1965 (HJALTE 1966).

Sabinemåge og Thorshane ligner i flugtmethode en del stormsvalerne, men der er dog den væsentlige forskel, at disse to arter ikke er absolut afhængige af havet, men udmærket kan fouragere på land. Dette sås da også for begge arters vedkommende i 1963. Konklusionen af dette må da blive, at de eneste arter, som ikke er i stand til at klare sig ved vedholdende hårde vestenvinde er stormsvalerne.

NATTRÆKKENDE SMÅFUGLE

Under ringmærkningen blev der regelmæssigt optalt rastende småfugle i området. Første dato, hvor der konstateredes rastende småfugle i området var 8. august, hvor 2 Digesmutter (*Oenanthe oenanthe*) og 1 Broget fluesnapper (*Muscicapa hypoleuca*) sås. Dagen efter var antallet af Digesmutter steget til 10 og Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*), Bynkefugl (*Saxicola rubetra*) og Gulbug (*Hippolais icterina*) (3 stk.) var kommet til. Derefter sås hele perioden igennem rastende småfugle i området. Vi skal her kun omtale tre af de mest karakteristiske arter, nemlig Ringdroslen (*Turdus torquatus*), Havesangeren (*Sylvia borin*) og Fuglekonge (*Regulus regulus*).

Ringdroslen må betragtes som en af Blåvands karakterfugle. Ialt sås over 200 individer i løbet af efteråret, af hvilke de 120 sås i en enkelt flok den 30.9. Kun en gang tidligere er der iagttaget en flok af denne størrelsesorden nemlig i 1962, hvor der også ved Blåvand sås en flok på 62 (4.10.) (SPEICH 1963). Den første fugl blev set 7.9. og den sidste sås den 4.11., da sta-

tionen lukkedes for sæsonen. Trækket kulminerede i månedskiftet september-oktober, hvor 160 individer sås i løbet af ugen 30.9.-6.10. Ringdroslerne holdt med forkærlighed til i nogle gyvelbuske (*Sarothamnus scoparius*) på et areal, der næppe oversteg 30 m² helt ude i den yderste del af klitterne.

Havesangeren var i 1965 den talrigste sanger. Arten sås jævnlige igennem hele september med de største koncentrationer 7. og 12.9. (henholdsvis 150 og 200 ex.) i fyrområdet.

I begyndelsen af oktober var den dominerende småfugl Fuglekongen med ca. 200 den 7.10. ca. 100 den 8.10. og ca. 75 den 9.10. Disse tal er kun optællinger fra Fyrhaven og bevoksningerne ved det Gule Hus. Koncentrationerne var lige så store i bevoksningerne nærmere byen, og da man må regne med en konstant fornyelse på sådanne dage, skal antallet ved Hukket nok forhøjes betydeligt for at man kan få et rigtigt tal.

DAGTRÆKKENDE SMÅFUGLE

I 1965 var det i forvejen bestemt, at man ikke i højere grad skulle beskæftige sig med dagtrækkende småfugle. Observationerne blev derfor indskrænket til en skønsmæssig registrering af trækket på de dage, hvor det var størst.

De dominerende dagtrækkere var Bogfinke (*Fringilla coelebs*), Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*) og Engpiber (*Anthus pratensis*). Første dag, hvor større dagtræk registreredes var 15.9., hvor ca. 200 Engpibere trak. Fra 24.-26. september var vejret fint og vinden østlig, hvilket bevirkede, at der den 26.9. trak over 10.000

finker og et par tusinde Engpibere. Den 1.10. trak ca. 40.000 finker, hvilket er det højeste antal, som er observeret på direkte træk i denne del af landet. Vinden var denne dag kraftig østlig (ENE 17). Også med vestlig vind blev iagttaget større småfugletræk, idet der den 19.10. trak ca. 10.000 Kvækerfinker (vind: NW, 12). Trækretningen var denne dag nordlig, mens den på de tidligere omtalte dage var SØ, hvilket stemmer med tidligere iagttagelser af småfugletrækket ved Blåvandshuk (JENKINS & NISBET 1955, NISBET 1957).

INVASIONSFUGLE

Den invasion af Grønsikken (*Carduelis spinus*) i efteråret 1965, som bl. a. gjorde sig gældende ved Falsterbo (Roos 1965) bemærkedes også ved Blåvandshuk, idet der det meste af september dagligt sås mindre antal, som dog på ingen dage oversteg 100.

Den ekstremt tidlige invasion af Silkehale (*Bombycilla garrulus*) i 1965 bemærkedes også temmeligt hurtigt ved Blåvandshuk. Den 12.10. sås 1 stk. og fra midten

af oktober til omkring den 25.10. sås dagligt småflokke strejfe omkring i området. Det var observatørernes indtryk, at fuglene passerede området meget hurtigt, idet egentlig rastende flokke praktisk talt ikke sås.

I begyndelsen af oktober og frem til stormperioden oktober/november sås jævnligt overflyvende Gråsiskener (*Carduelis flammae*) med maksimum 50 stk. den 19.10.

USÆDVANLIGE IAGTTAGELSER

Der skal her gives en oversigt over de større og mindre sjældenheder, som sås i 1965, idet »havfuglene« dog udelades, da de er omtalt nærmere på p. 196.

Efterårets største raritet blev en Alpe-sejler (*Apus melba*)*, som faldt ved fyret den 30.9. om aftenen. Den blev i endnu levende tilstand fundet af fyrpasser J. SKJOLDBORG, som imidlertid blev nødt til at affive fuglen. Fuglen blev i dybfrossen tilstand sendt til Zoologisk Museum i København, i hvis samling den nu befinder sig. Den blev af konservator HARRY MADSEN bestemt til en juv. ♀. Natten mellem 30.9. og 1.10. var den bedst mulige for fyrfald med svag østlig vind og støvregn. Foruden Alpe-sejleren faldt 6 Sangdrosler (*Turdus philomelos*), 1 Vindrossel (*Turdus iliacus*), 1 Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*), 1 Havesanger (*Sylvia borin*), 3 Fuglekonger (*Regulus regulus*) og 1 Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*).

Fundet, der er det 4. i Danmark (SALOMONSEN 1963), falder sammen med 4 fund i England mellem 28.9. og 4.10.65 (HARBER 1966).

Blisgås (*Anser albifrons*) sås i flok med Kortnæbbede Gæs (*Anser fabalis brachyrhynchus*) ved Fiilsø den 8.10 (1) og 9.10. (4).

Knarand (*Anas strepera*)* – et hunfarvet eksemplar – blev iagttaget den 22.9. på Skallingen.

Vandrefalk (*Falco peregrinus*). Den 1.10. trak 2 ved Blåvand og een holdt det meste af oktober til på Skallingen.

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*). 1 sås trække henholdsvis 2., 3. og 5.9. ved Blåvandshuk.

Hedehøg (*Circus pygargus*). En ♂ på Skallingen 22.8.

Urfugl (*Lyrurus tetrix*) sås med jævne mellemrum på Kallesmærsk Hede i få eksemplarer.

Pomeransfugl (*Charadrius morinellus*). 1 trak over Stationen den 1.10.

Sortgrå ryle (*Calidris maritima*). To usædvanligt tidlige iagttagelser: 9.–11.8. og 24.–26.8. Så vidt vides er dette de første august-fund fra Danmark.

Sandterne (*Gelochelidon nilota*). 1 på Skallingen den 14.8.

Rovterne (*Hydroprogne caspia*) sås ved to tilfælde. Den 19.7. trak 1 S og 16.8. trak 1 S efter et kort ophold i Hukket.

Kirkeugle (*Athene noctua*). 1 sås ved Hukket 20.10. og 1 på Kallesmærsk Hede 23.10.

Topmejsen (*Parus cristatus*) sås to gange ved „Det gule Hus“ i august. Nærmeste yngleplads er iøvrigt Oksby Plantage.

Natravn (*Caprimulgus europaeus*). 2 hørt i Oksbøl Plantage 17.7. og 1 fandtes død 15.8. ved Oksby.

Sumpmejs (Parus palustris). 1 sås i selskab med andre mejser ved det gule hus 20.9.

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*)*. 1 ♂ ad. opdagedes 20.7. ved det gule hus. I en måned sås den jævnligt i området, indtil den fangedes og ringmærkedes den 18.8. – den var da i stærk fældning.

Blåhals (*Luscinia svecica*). 1 stk. den 5.9. ved Oksby, 3 ved fyrhaven 6.9. og 1 mærket 24.9. ved gule hus.

Høgesanger (*Sylvia nisoria*). Den 27. 8. fangedes en skadet ungfugl, som måtte aflives.

Lille fluesnapper (*Muscicapa parva*) sås i fyrhaven 24.9. (1) og 19.10. (1).

Markpiber (*Anthus campestris*). 1 rastende på Hukket 14.8.

Bjergvispstjert (*Motacilla cinerea*). Den 16.9. trak en forbi Hukket og den 25.9. blev der ligeledes set en.

Hortulan (*Emberiza hortulana*) sås relativt hyppigt: 16.8. (1 juv.), 27.8. (1), 2.9. (2), 13.9. (2), 20.9. (1), 21.9. (1), 24.9. (1 juv.). Alle iagttagelser blev gjort omkring fuglestationen.

Laplandsværling (*Calcarius lapponicus*). 12.9. trak 1 ved fuglestationen, 24.9. 1 trk. smstds., 5.10. 1 ved Vestskovene og 1 ved Grønningen, 19.10. 2 trk. ved Hukket og 20.10. 3 trk. ved Hukket.

RINGMÆRKNING

Ialt blev der ringmærket 1268 fugle fordelt på 40 arter, som det fremgår af tabellen. Af genmeldinger er der indtil 1.2. 1967 indløbet 8. Heriblandt må nævnes en Rødhals fra Fair Isle i oktober 1966, en Broget Fluesnapper, der blev kontrol-

leret i Nordfinland (66°54' N) i juni 1966, og en Fuglekonge der blev fundet død ved Kalundborg (185 km E) i april 1966. Af mere traditionelle ting er der en Bogfinke fra Holland og en Sangdrossel fra Frankrig.

Stor Stormsval (Oceanodroma leucorhoa)	1	Munk (Sylvia actricapilla)	40
Stor Præstekrave (Charadrius hiaticula)	1	Havesanger (Sylvia borin)	169
Vendehals (Jynx torquilla)	1	Tornsanger (Sylvia communis)	36
Musvit (Parus major)	8	Gærdesanger (Sylvia curruca)	6
Blåmejs (Parus caeruleus)	60	Løvsanger (Phylloscopus trochilus)	85
Sortmejs (Parus ater)	33	Gransanger (Phylloscopus collybita)	44
Træløber (Certhia familiaris)	2	Fuglekonge (Regulus regulus)	282
Gærdesmutte (Troglodytes troglodytes)	10	Grå Fluesnapper (Muscicapa striata)	8
Sangdrossel (Turdus philomelos)	47	Broget Fluesnapper (Muscicapa hypoleuca)	74
Vindrossel (Turdus iliacus)	8	Jernspurv (Prunella modularis)	12
Ringdrossel (Turdus torquatus)	6	Skovpiber (Anthus trivialis)	5
Solsort (Turdus merula)	5	Engpiber (Anthus pratensis)	1
Digesmutte (Oenanthe oenanthe)	7	Alm. Tornskade (Lanius collurio)	2
Sortstrubet Bynkefugl (Saxicola torquata)	1	Stær (Sturnus vulgaris)	3
Bynkefugl (Saxicola rubetra)	4	Grønirisk (Chloris chloris)	13
Rødstjert (Phoenicurus phoenicurus)	82	Grønsisken (Carduelis spinus)	22
Blåhals (Luscinia svecica)	2	Bogfinke (Fringilla coelebs)	30
Rødhals (Erithacus rubecula)	115	Kvækerfinke (Fringilla montifringilla)	3
Rørsanger (Acrocephalus scirpaceus)	4	Gulspurv (Emberiza citrinella)	23
Gulbug (Hippolais icterina)	9	Rørsurv (Emberiza schoeniclus)	4

Tabel 5. Antallet af ringmærkede fugle ved Blåvand efteråret 1965.
Table 5. The number of birds ringed at Blåvand in the autumn of 1965.

FIILSØ

Fiilsø besøgte ialt en halv snes gange, særligt i begyndelsen af oktober. Særlig interesse har forekomsten af Kortnæbbet gås (*Anser fabalis brachyrhynchus*) og Spidsand. De første Kortnæbbede gæs sås 3.10. nemlig en flok på ca. 150. Samme dag sås forøvrigt en lille flok Sædgæs (*Anser fabalis*) på 10. Ved næste besøg den 6.10. var antallet af Kortnæbsgæs steget voldsomt, og vi anslog antallet til ca. 5.000. To dage efter var dette antal imidlertid fordoblet, idet vi ved gæssenes opflyvning til overnatning på Tipperne om aftenen skønnede, at der var ca. 10.000. For at få en nøjagtig angivelse af antallet besluttedes det, at man næste aften skulle forsøge, at fotografere samtlige flokke, hvilket blev

gjort af cand. polit. NIELS LASSEN. Vi skønnede, at der denne aften (9.10.) var noget færre gæs tilstede end aftenen forud. Ved en senere optælling af de 50 fotografier, der blev taget blev tallet 7499. Nøjagtigheden ved den senere optælling skønnes at være $\pm 2\%$ (150 fugle). Ved besøg på lokaliteten den 18. og 19.10. var der stadig 6–700 gæs.

Hvad Spidsænderne angår skønnedes antallet den 3. og 6.10. til ca. 1500, hvorimod der den 8.10. var mindst 2500.

Desuden må nævnes 3 Pibesvaner (*Cygnus columbianus*) den 3. 10. og over 100 den 18.10.

Den 6.10. sås 30.–50.000 Stære (*Sturnus vulgaris*) flyve til overnatning ved Fiilso.

SUMMARY IN ENGLISH

Activity at Blåvand Bird Station 1965.

In 1965 Blåvand Bird Station (situated at the west coast of Jutlands) was for the second time continuously manned in a longer period (17.7.–4.11.). The working program consisted of

- 1) Observations on the migration of seabirds and waders for 3 hours each morning.
- 2) Counting and ringing of resting birds in the surroundings of the birdstation, and
- 3) Estimating the size of the daily migration.

In 1965 the main interest was on the migration of seabirds and waders, and the registered migration for these groups is shown in table 1. The most important species are shortly mentioned as follows:

Divers (*Gavia sp.*). The biggest migration passed end of September/beginning of October. Great Northern Diver (*Gavia immer*) and Whitebilled Diver (*Gavia adamsii*) were not observed. Among ducks Wigeon (*Anas penelope*) and Pintail (*Anas acuta*) were most frequently observed, whereas Mallard (*Anas platyrhynchos*) was only seen in an extremely small number. The last part of the moult migration of the shelduck (*Tadorna tadorna*) was seen in July and the beginning of August.

Brent Goose (*Branta bernicla hrota*): The migration culminated on 12.9. with 152 individuals.

Waders: The migration in 1965 was smaller than in 1963 except for Knot (*Calidris canutus*). The best migration days for Oystercatcher (*Haematopus ostralegus*) appears from table 2, and it is to be seen

that they are mostly correlated with westerly wind. – Knot (*Calidris canutus*). Half of the registered migration passed during 20. and 21.8. On 9 other days more than 100 were seen migrating. – Dunlin (*Calidris alpina*). The migration culminated on 22.7.

Birds of Prey were only seen in a relatively small number, the most frequent species was Sparrow Hawk (*Accipiter nisus*).

Sea-Birds.

Blåvandshuk has before shown to be a suitable observation station for seabirds and this was furthermore confirmed in 1965. The occurrence of sea-birds at Blåvandshuk is presumably depending on three things: 1) wind direction, 2) wind force and 3) season.

1) Wind from W, WNW or NW has shown to be best, which is partly due to wind drift from very large areas of open sea, and partly to a leading-line-migration southwards along the west-coast of Jutland.

2) Observations in 1963 and 1965 show larger occurrences of sea-birds only with wind forces of 20–30 knots.

3) Most sea-birds were observed in the period from the middle of September to November.

The number of observed sea-birds appears from table 4.

Differences in occurrence of some sea Birds.

It is striking that in comparison with Petrels (*Hydrobates* and *Oceanodroma*) only very few Shearwaters (*Puffinus puffinus*) and Fulmars (*Fulmarus glacialis*) were observed in the storm periods. This difference is presumably due to the different flight habits of the two groups. Shearwaters and Fulmars are rather strongly built species with a very well developed flight as they in a high degree use glide- and drift-flight. Petrels are on the other hand rather small and only use gliding flight to a small degree. Their rather weak bodies and somewhat flapping flight makes them easier affected by the wind. It is therefore presumed that Shearwaters and Fulmars are in a better position to avoid land in a strong wind than Petrels.

Resting birds in the surroundings of the station were counted; among these only the following shall be mentioned:

Ring-Ouzel (*Turdus torquatus*): more than 200 were seen during the autumn, whereof 120 in one flock on 20.9.

Garden-Warbler (*Sylvia borin*) was the commonest warbler. Maximum 150–200 on 7. and 12.9.

Goldcrest (*Regulus regulus*) was the dominating species in beginning of October.

The dominating daily migrants were Chaffinch (*Fringilla coelebs*), Brambling (*Fringilla montifringilla*) og Meadow-Pipit (*Anthus pratensis*). The largest migration figures were attained on 26.9. with 10.000 *Fringilla sp.* and several thousands of Meadow-Pipits, on 1.10. with 40.000 *Fringilla sp.* and on 19.10. with 10.000 Bramblings.

Among the invasion birds the extremely early invasion of Waxwing (*Bombycilla garrulus*) was observed. Other invading species were Sisking (*Carduelis spinus*) and Redpoll (*Carduelis flammea*).

On page 201 a summary is given on unusual observations, between others the 4th record of Alpine Swift (*Apus melba*) in Denmark.

The number of ringed birds is shown in table 5.

At the lake Fiilsø north of Blåvandshuk a number of countings of Pink-footed Goose (*Anser fabalis brachyrhynchos*) were undertaken. The biggest number was seen on 8.10. with ab. 10.000. On 9.10. The number was 7.500.

LITTERATUR

- BLUME, C. A., 1959: Iagttagelser af sjældne danske fugle. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **53**: 20–30.
- Blåvand, 1964. Feltornitologen **6**: 20–22.
- CHRISTENSEN, N. H. et al., 1964: Efterårstræk over Danmark 1963. – Feltornithologen **6**: 83–106.
- HARBER, D. D. and the Rarities Committee, 1966: Report on rare birds in Great Britain in 1965. – Brit. Birds **59**: 280–305.
- HJALTE, K., 1966: Iagttagelser av vinddrivne fåglar 1963–65. Klykstjärtad stormsvala (*Oceanodroma leucorhoa*). – Medd. Sk. Ornith. Förm. **5**: 8.
- JENKINS, D. & NISBET, I. C. T., 1955: Fugletræk- ket ved Blåvandshuk, september 1954. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **49**: 149–181.
- LIND, H., 1957: En undersøgelse af Gravandens (*Tadorna tadorna* (L.)) trækforhold. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **51**: 85–114.
- MØLLER, A. & J. RABØL, 1963: Fra Blåvandshuk: afdriftstræk. – Feltornitologen **5**: 142–143.
- NISBET, I. C. T., 1956: Hav- og vadefugletræk ved Blåvandshuk, Vestjylland, i september og oktober 1955. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **50**: 324–334.
- 1957: Migration of Land-Birds at Blåvands- huk in September and October 1955. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **51**: 49–64.
- ROOS, G., 1965: Falsterbo-Nytt: augusti-oktober 1965. – Medd. Sk. Ornith. Fören. **4**: 68–70.
- SALOMONSEN, F., 1963: Oversigt over Danmarks Fugle. – København.
- SPEICH, J., 1963: Blåvand 30.9.–6.10.1962. – Feltornitologen **5**: 58–60.

Manuskriptet modtaget 30. maj 1967.

Forfatterens adresse: Gyldendalsvej 13, Kgs. Lyngby (P.A.-H.).— Sorrentovej 12, København S. (E.K.)